

Sygn. akt I ACa 1315/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSA Elżbieta Uznańska</i>
Sędziowie:	SSA Andrzej Szewczyk SSA Zbigniew Ducki
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2013 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa D. Z.

przeciwko T. Z. (1)

o ustalenie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 4 października 2012 r. sygn. akt I C 1986/12

oddala apelację.

Sygn. I ACa 1315/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 23 stycznia 2012 r.

Pozwem z dnia 30 maja 2012 r skierowanym przeciwko T. Z. (1) powód D. Z. wnosił o ustalenie nieistnienia wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 27 lipca 2010 roku. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniu 28 maja 2010 r. w sprawie o rozwód z powództwa T. Z. (1) przeciwko D. Z. (sygn. akt IC 600/10) przewodniczący składu orzekającego zamknął rozprawę i oznajmił, że ogłoszenie orzeczenia odbędzie się w dniu 11 czerwca 2010r. Tego dnia przewodniczący nie ogłaszając orzeczenia, postanowił odroczyć ogłoszenie orzeczenia do dnia 25 czerwca 2010 r. Powód podniósł, że zgodnie z treścią art. 326 §1 kpc przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego powinien ogłosić orzeczenie tego dnia, tj. 11 czerwca 2010 r., natomiast nie zostało ono ogłoszone, co jest niezgodne z treścią art. 326 §1 kpc. , tak więc odroczenie ogłoszenia orzeczenia Sądu nastąpiło bez podstaw prawnych. Wyrok został ogłoszony w dniu 27 lipca 2010 r. , lecz również z naruszeniem prawa , gdyż do dnia ogłoszenia orzeczenia nie zostało otwarte

posiedzenie jawne, a więc wyrok w tym przypadku został ogłoszony na posiedzeniu przy drzwiach zamkniętych, co jest sprzeczne z treścią art. 326§2 kpc i art. 154 §2 kpc.

Pozwana T. Z. (2) wniosła o oddalenie powództwa zarzucając, że wbrew twierdzeniom powoda wyrok został wydany, podpisany i ogłoszony, czyli istnieje.

Sąd Okręgowy w Kielcach wyrokiem z dnia 4 października 2012 r. oddalił powództwo. Sąd ustalił, że T. Z. (1) wniosła do Sądu Okręgowego w Kielcach powództwo przeciwko D. Z. o rozwód (sygn. akt I C 600/10). Na rozprawie w dniu 28 maja 2010 r. przewodniczący zamknął rozprawę oznajmiając, że orzeczenie zostanie ogłoszone w dniu 11 czerwca 2010 roku. W dniu 11 czerwca 2010 roku Sąd postanowił odroczyć ogłoszenie orzeczenia do dnia 25 czerwca 2010 roku. Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2010 roku Sąd Okręgowy w Kielcach zamkniętą rozprawę otworzył na nowo i odroczył do dnia 21 lipca 2010 roku. Tego dnia przewodniczący zamknął rozprawę i oznajmił, że ogłoszenie orzeczenia odbędzie się w dniu 27 lipca 2010 roku. Tego dnia Sąd Okręgowy w Kielcach ogłosił wyrok. Strony były obecne na ogłoszeniu wyroku.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że brak podstaw do uwzględnienia powództwa. Wskazał, że zgodnie z treścią art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Przepis ten określa materialnoprawne przesłanki zasadności powództwa, w którym powód domaga się sądowego ustalenia istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa. Powództwo będzie oddalone przede wszystkim, jeżeli powód nie ma interesu prawnego do jego wytoczenia, albo także jeżeli interes taki istnieje, ale twierdzenie powoda o istnieniu lub nieistnieniu stosunku prawnego okaże się bezzasadne. Interes prawny zachodzi, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. Utrwalone jest również zapatrywanie o dopuszczalności ustalenia faktu mającego charakter prawotwórczy. W tym postępowaniu powód żądał ustalenia nieistnienia wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 27 lipca 2010 roku, wskazując na błędy proceduralne przy jego wydaniu. Twierdzenie powoda o nieistnieniu wyroku okazało się bezzasadne. Niewątpliwie jest, że wyrok został ogłoszony, strony były obecne na jego ogłoszeniu. Wskazane przez powoda orzeczenie Sądu Najwyższego (sygn. I CK 298/05) dotyczyło odmiennego stanu faktycznego. Zgodnie z jego treścią wyrok podlegający ogłoszeniu, a nieogłoszony, jest wyrokiem nieistniejącym w znaczeniu prawnoprocesowym. Z akt sprawy wynika, że po rozpoznaniu sprawy na rozprawie w dniu 21 lipca 2010 r. Sąd Okręgowy w Kielcach odroczył ogłoszenie wyroku na dzień 27 lipca 2010 r., w tym dniu wyrok został ogłoszony, w aktach znajduje się protokół jego ogłoszenia, a z jego treści wynika, że strony były obecne przy jego ogłoszeniu. Stosownie do art. 326 § 1 i 2 k.p.c. ogłoszenie wyroku powinno nastąpić na posiedzeniu, na którym zamknięto rozprawę lub w razie odroczenia w sprawie zawilej ogłoszenia wyroku na czas do dwóch tygodni, na wyznaczonym w tym celu posiedzeniu jawnym. Według art. 326 § 3 k.p.c., ogłoszenia wyroku dokonuje się przez odczytanie sentencji; po ogłoszeniu sentencji przewodniczący podaje ustnie zasadnicze powody rozstrzygnięcia, może jednak tego zaniechać, jeżeli sprawa była rozpoznawana przy drzwiach zamkniętych. Zarzuty powoda dotyczące faktu, że Sąd dwukrotnie odraczał ogłoszenie wyroku z naruszeniem, jak twierdzi powód, dyspozycji art. 326 par 2 k.p.c., po czym zamkniętą rozprawę otworzył na nowo, nie mają wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy. W aktach znajdują się postanowienia dotyczące odroczenia ogłoszenia wyroku jak i otwarcia zamkniętej rozprawy na nowo oraz protokoły ogłoszeń. Niewątpliwym jest również fakt ogłoszenia wyroku.

Powyzszy wyrok zaskarżył apelacją powód. Powtarzając argumenty zawarte w pozwie apelujący dodatkowo zarzucił, że Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok nie wziął pod uwagę, że w wyroku sygn. akt I C 600/10 brak jest jednoznacznego rozstrzygnięcia, naruszone zostało przy jego ogłoszeniu (a raczej nieogłoszeniu) prawo procesowe, wyrok ten zawiera wiele błędów formalnych, oparty jest na innym wyroku nieistniejącym sygn. akt R III Nsm 246/09, bo takiej sygnatury akt nie stosuje się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, powód jest w posiadaniu wyroku, a nie odpisu tego wyroku, tylko że brak na nim podpisu sędziego. Z wyżej wymienionych i opisanych powodów wyrok rozwodowy wydany przez Sąd Okręgowy w Kielcach z dnia 27 lipca 2010 r. jest według powoda wyrokiem nieistniejącym. Odnosząc się do uzasadnienia zaskarżonego wyroku powód podniósł, że wyrok rozwodowy został w dniu 27 lipca 2010 r. przeczytany, ale nie ogłoszony, gdyż w wyroku pisze „na rozprawie przy drzwiach zamkniętych”,

co jest niezgodne z art. 326§2 i 3 kpc oraz art. 154 §2 kpc, który przewiduje, iż ogłoszenie orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie odbywa się publicznie, a nadto, że powód ma interes prawny w ustaleniu nieistnienia wyroku rozwodowego, bo są tam zasądzone alimenty i toczy się sprawa o podział majątku wspólnego, a skoro wyrok nie istnieje, to strony są dalej małżeństwem. Podnosząc powyższe zarzuty apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna. Zaskarżony wyrok jest prawidłowy, brak bowiem jakichkolwiek podstaw do uznania, że wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 27 lipca 2010 r., sygn. I C 600/10 nie istnieje. Jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy pojęciem wyroków nieistniejących obejmuje się na ogół tylko takie wyroki, które wydane zostały przez osoby nieuprawnione (niebędące sędziami), wydane bez żadnego postępowania (w nieistniejących procesach) i wyroki pozbawione zasadniczych cech, które według ustawy powinien posiadać wyrok (np. niezawierające żadnego rozstrzygnięcia lub których sentencji skład sądu nie podpisał). W judykaturze przeważa również pogląd, że wyrok podlegający ogłoszeniu, a nieogłoszony jest wyrokiem nieistniejącym w znaczeniu prawnoprocesowym (tak postanowienie SN z dnia 17 listopada 2005r., sygn. I CK 298/05). Żadna z tych przyczyn nieistnienia wyroku nie zachodzi w niniejszej sprawie. W szczególności należy podkreślić, iż przedmiotowy wyrok sygn. I C 600/10 został ogłoszony w dniu 27 lipca 2010 r., został sporządzony przez Sąd Okręgowy w Kielcach protokół publikacji wyroku z tego dnia, z którego wynika, że na ogłoszeniu wyroku były obecne strony. Sam powód przyznaje, że w tym dniu, w jego obecności sędzia odczytała wyrok, a według art. 326 §3 k.p.c. ogłoszenia wyroku dokonuje się przez odczytanie jego sentencji. Wyrok ten jest zatem wyrokiem istniejącym.

Podnoszone w pozwie, jak i w apelacji zastrzeżenia co do prawidłowości postępowania sądu w sprawie I C 600/10, w szczególności kwestie związane z odroczeniami ogłoszenia wyroku, otwieraniem zamkniętej rozprawy, prawidłowością sygnatury akt powołanych w sentencji tego wyroku w żaden sposób nie rzutują na zagadnienie istnienia wyroku. Zarzuty tego rodzaju mogłyby ewentualnie stanowić podstawę apelacji od przedmiotowego wyroku, jednakże, co należy podkreślić, powód pomimo że w sprawie sygn. I C 600/10 działał z profesjonalnym pełnomocnikiem, nie składał w powyższej sprawie apelacji.

Z wyżej podanych przyczyn apelacja powoda w niniejszej sprawie jako bezzasadna podlega oddaleniu zgodnie z przepisem art. 385 k.p.c. Nieistotna zatem dla rozstrzygnięcia apelacji jest kwestia oceny interesu prawnego powoda w żądaniu ustalenia nieistnienia wyroku.